

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII

Ustalone zasady są zgodne ze Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania oraz spójne z podstawą programową i przyjętym do realizacji *Programem nauczania biologii w zakresie podstawowym dla szkół ponadgimnazjalnych – BIOLOGIA NA CZASIE*, autorstwa Marka Kaczmarzyka. Przedstawiają one wymagania ze strony nauczyciela. Obowiązują zarówno ucznia jak i nauczyciela.

I. OCENIE PODLEGA:

A. Poszukiwanie, wykorzystywanie i tworzenie informacji.

- Umiejętność doboru, analizy i oceny informacji pochodzących z różnych źródeł.

B. Rozumowanie i argumentacja.

- Umiejętność interpretacji informacji;
- Umiejętność wyjaśniania zależności przyczynowo - skutkowych między faktami;
- Umiejętność formułowania wniosków i wyrażania opinii.

C. Postawa wobec przyrody i środowiska.

- Zrozumienie znaczenia konieczności ochrony przyrody;
- Utrzymywanie postawy szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
- Utrzymywanie opisu postawy i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody.

D. Aktywność i zaangażowanie ucznia w proces uczenia się.

II. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE

Poziomy oczekiwanych osiągnięć ucznia

WYMAGANIA PODSTAWOWE	WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE
<ul style="list-style-type: none">• konieczne (<u>na stopień dopuszczający</u>)• podstawowe (<u>na stopień dostateczny</u>)	<ul style="list-style-type: none">• rozszerzające (<u>na stopień dobry</u>)• dopełniające (<u>na stopień bardzo dobry</u>)
obejmują treści i umiejętności	obejmują treści i umiejętności
<ul style="list-style-type: none">• najważniejsze w uczeniu się biologii	<ul style="list-style-type: none">• złożone i mniej przystępne niż zaliczone do wymagań podstawowych
<ul style="list-style-type: none">• łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego	<ul style="list-style-type: none">• wymagające korzystania z różnych źródeł

	informacji
• często powtarzające się w procesie nauczania	• umożliwiające rozwiązywanie problemów
• określone programem nauczania na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej	• pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym
• użyteczne w życiu codziennym	• pozwalające łączyć wiedzę z różnych przedmiotów i dziedzin

Uporządkowany wykaz zamierzonych przez nauczyciela efektów kształcenia zawiera **plan wynikowy**.

III. Stopnie szkolne

Stopień dopuszczający

Stopień dopuszczający można wystawić uczniowi, który przyswoił treści konieczne. Taki uczeń z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach.

Stopień dostateczny

Stopień dostateczny może otrzymać uczeń, który opanował wiadomości podstawowe i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać podstawowe problemy. Analizuje również proste zależności, a także próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.

Stopień dobry

Stopień dobry można wystawić uczniowi, który przyswoił treści rozszerzające, właściwie stosuje terminologię przedmiotową, a także wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorów znanych z lekcji i podręcznika, rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod, samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałem źródłowym oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach.

Stopień bardzo dobry

Stopień bardzo dobry może otrzymać uczeń, który opanował treści dopełniające. Potrafi on samodzielnie interpretować zjawiska oraz bronić swych poglądów.

Stopień celujący

Stopień celujący może otrzymać uczeń, który opanował treści wykraczające poza informacje zawarte w podręczniku. Potrafi on selekcionować i hierarchizować wiadomości, z powodzeniem bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, a także pod okiem nauczyciela prowadzi własne prace badawcze.

Ocena uczniów za SPE

- przy ocenianiu osób ze wszystkimi dysfunkcjami **należy oceniać sukcesy**, a nie porażki, co działa motywująco do dalszej pracy,
- ocenianie **powinno pełnić funkcję motywacyjną, wspierającą oraz informacyjną**,
- oceniany **powinien być wkład i wysiłek włożony w wykonane zadanie na lekcji czy podczas prac domowych**, a nie uzyskany efekt,
- **powinna być szczególnie zauważana i oceniana aktywność uczniów z SPE na lekcji czy podczas wykonywania zadań dodatkowych**,
- nieprawidłowe odpowiedzi **nie powinny być krytykowane i oceniane negatywnie**,
- należy **dostrzegać i pozytywnie oceniać** wszystkie prawidłowe odpowiedzi ucznia,
- uczniowie z dysortografią **nie powinni mieć obniżonych ocen za błędy ortograficzne**,
- w przypadku uczniów z dysleksją, dysortografią, dysgrafią **powinno się stosować odpowiedzi ustne dotyczące krótszych partii materiału z wydłużeniem czasu na przypomnienie, wydobywanie z pamięci nazw, pojęć, terminów**,
- sprawdziany pisemne dla uczniów z dysleksją **powinny zawierać testy wyboru, zadania niedokończone, teksty z luką**, a podczas ich oceny nie należy uwzględniać poprawności ortograficznej,
- w przypadku uczniów z dyskalkulią **oceniany powinien być przede wszystkim tok rozumowania**,
- w przypadku uczniów z afazją **należy zrezygnować z odpowiedzi ustnych na rzecz prac pisemnych**, a z zespołem Aspergera – **pisemnych testów wyboru**,
- w przypadku ucznia ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej **polecenia powinny być podawane w prostszej formie, należy unikać pytań problemowych i przekrojowych**,
- w przypadku ucznia nieprzeciętnie zdolnego należy oceniać go zawsze zgodnie z podstawą programową, **a ponadto uwzględnić wiadomości rozszerzone**.

IV. FORMY AKTYWNOŚCI UCZNIOWSKIEJ I SPOSÓB ICH OCENIANIA:

- prezentowanie, komentowanie i przeprowadzanie obserwacji – sprawozdanie z przebiegu obserwacji (**Obs.**);
- wykonywanie eksperymentów samodzielnie i pod kierunkiem nauczyciela – sprawozdanie z przebiegu eksperymentu (**E**);
- sprawdziany z cyklu tematycznego – zapowiedziane i zapisane w dzienniku z **tygodniowym wyprzedzeniem (S)**.

- 5 – 15 minutowe kartkówki bez zapowiedzi – maksymalnie z trzech jednostek tematycznych **(K)**;
- wypowiedzi ustne – z trzech ostatnich lekcji bez zapowiedzi **(O)**;
- referaty – oceniane po zaprezentowaniu przez ucznia na forum klasy **(R)**;
- prezentacje - ocenianie po zaprezentowaniu przez ucznia na forum klasy **(P)**;
- zadania sprawdzające umiejętność korzystania z informacji pochodzących z różnych źródeł **(Z)**;
- udział w akcjach na rzecz ochrony środowiska;
- prace domowe – sprawdzane na bieżąco **(PD)**.
- aktywność na lekcji/wycieczce **(A)** – za aktywne uczestnictwo na lekcji/wycieczce szkolnej uczeń może otrzymać „+”. Otrzymane **trzy plusy skutkują na koniec semestru oceną bardzo dobry, dwa plusy – dobry, jeden plus – dostateczny**. Brak jakiegokolwiek pracy ucznia na lekcji, pomimo kontroli i zwracania uwagi przez nauczyciela może skutkować oceną **niedostateczny** wpisaną na danej lekcji do dziennika.

Skala ocen za prace pisemne z biologii (sprawdziany, kartkówki, prace domowe):

% uzyskanych punktów	Ocena
0 - 40	niedostateczny
41 - 55	dopuszczający
56 - 70	dostateczny
71 - 85	dobry
86 - 97	bardzo dobry
98 - 100	celujący

V. ZASADY OBOWIĄZUJĄCE W OCENIANIU

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. **Uczeń ma prawo jeden raz w semestrze być nieprzygotowanym bez podania przyczyny.** Nieprzygotowanie do lekcji należy zgłaszać na początku lekcji, tuż po przerwie i przywitaniu się nauczyciela z klasą. W przypadku, kiedy uczeń jest nieprzygotowany, a nie zgłosił tego faktu, otrzymuje **ocenę niedostateczny** wpisaną do dziennika.

3. Uczeń ma prawo przystąpić do poprawienia oceny niedostatecznej uzyskanej ze sprawdzianów **terminie 2 tygodni** od dnia ogłoszenia wyników danej pracy. Formę i czas poprawy uczeń uzgadnia z nauczycielem indywidualnie. Jeżeli uczeń nie zgłosi się na poprawę w ustalonym terminie traci możliwość poprawy.

Jeżeli uczeń podczas pracy pisemnej korzystał z niedozwolonych pomocy, otrzymuje ocenę niedostateczną i traci możliwość pisemnej poprawy.

4. W przypadku **usprawiedliwionej lub nieusprawiedliwionej nieobecności na pracy pisemnej**, uczeń przystępuje do napisania w/w pracy w terminie 2 tygodni od powrotu do szkoły. Formę i czas uzgadnia z nauczycielem.
5. **Uczeń który uzyskał ocenę pozytywną ze sprawdzianu** ma prawo do jej poprawienia **również w przeciągu 2 tygodni**, gdy uzyskana ocena nie jest dla niego satysfakcjonująca. Formę i czas poprawy uzgadnia z nauczycielem indywidualnie.
6. **Ustalona przez nauczyciela pozytywna ocena końcowa może być zmieniona tylko w wyniku sprawdzianu wiedzy przygotowanego przez nauczyciela.**
- Sprawdzian przeprowadza nauczyciel uczący przedmiotu.
 - Nauczyciel zobowiązany jest poinformować ucznia o treściach nauczania i wymaganiach przewidzianych w podstawie programowej.
 - Sprawdzian przeprowadza się w tygodniu poprzedzającym ostateczny termin wystawienia oceny końcowej. Termin sprawdzianu wyznacza nauczyciel.
 - Sprawdzian przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.
 - Z przeprowadzonego sprawdzianu sporządza się protokół zawierający:
 - Termin sprawdzianu;
 - Pytania egzaminacyjne;
 - Wynik sprawdzianu oraz uzyskaną ocenę.
 - Do protokołu dołącza się pisemną pracę ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.
 - Protokół kończy stwierdzenie uogólniające:

Decyzją nauczyciela biologii – mgr Renaty Jaczewskiej uczeń/uczennica
.....zaliczył/zaliczyła sprawdzian wiedzy na ocenę
.....

Uzyskana ocena stanowi ocenę końcową.

- h. Uczeń, który z przyczyn losowych nie przystąpił do sprawdzianu wiedzy może do niego przystąpić w terminie dodatkowym określonym przez nauczyciela biologii, nie później jednak niż do dnia wystawienia ocen końcoworocznych..
 - i. Za przyczyny losowe rozumie się wszystkie niemożliwe do przewidzenia a udokumentowane wypadki (choroba ucznia, ciężka choroba lub śmierć członka rodziny i inne spowodowane szczególną, znaną szkole, sytuacją rodzinną).
7. Nauczyciel umożliwia uzupełnienie braków ucznia wynikających z **usprawiedliwionej długotrwałej nieobecności** (powyżej trzech tygodni) w czasie indywidualnych konsultacji. Forma i termin konsultacji ustalana jest z uczniem.
8. Ocena jest jawna, umotywowana pisemnie lub ustnie, zgodnie z kryteriami oceniania i **akcentująca pozytywy i osiągnięcia.**

VI. LICZBA OCEN W SEMESTRZE (MINIMALNA)

1. **dwie przy jednej godzinie biologii w tygodniu;**
2. **trzy przy dwóch godzinach biologii w tygodniu;**
3. **cztery przy trzech godzinach biologii w tygodniu;**
4. **pięć przy większej liczbie godzin.**

VII. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW (PRAWNYCH OPIEKUNÓW)

1. **Uczniowie** informowani są o ocenach na bieżąco po otrzymaniu oceny częściowej z uzasadnieniem.
2. **Rodzice** informowani są o ocenach swoich dzieci na wywiadówkach w formie:
 - pisemnej (oceny częściowe , śródroczne, końcowe) przez wychowawcę klasy;
 - ustnej (w czasie indywidualnej rozmowy z nauczycielem, np. w czasie dni otwartych);

Sprawy, które nie zostały ujęte w niniejszych Przedmiotowych Zasadach Oceniania regulują Wewnętrzne Zasady Oceniania.

Renata Jaczewska

Nauczyciel biologii